

10. november 2022

UKA2022/11

Forslag om godkendelse af Landskassens regnskab for 2021

(Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling)

Revisionsudvalget har denne sommer arbejdet med Landskassens regnskab for 2021 i Oqaatsut. I den forbindelse har vi fremsendt spørgsmål til statsautoriseret revisor Deloitte og Naalakkersuisut, så vi kan gøre arbejdet færdig i udvalget uden at være i tvivl. Vi fik svar fra Naalakkersuisut rettidigt for de fleste spørgsmål, men da vi var færdige med betænkningen, fik vi svar den 8. november 2022 fra Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel for de ubesvarede spørgsmål. Grundet dette har vi tillæg til betænkningen. Disse spørgsmål vedrører erhvervsudvikling i bygder og yderdistrikter, turisme udvikling, erhvervsfremme samt evaluering af de offentlige hjælpepakker.

Inden jeg taler videre, vil vi fra Siumut kræve på det kraftigste, at alle oplysninger der sendes til udvalget som bilag fra Naalakkersuisut ikke bare står skrevet på dansk, men i det mindste også skrives på grønlandsk. Vi har bemærket, at det er et kutyme at underbilag i mange år er skrevet på dansk, når man skriver til hinanden i de forskellige departementer. Da disse oplysninger medtages på hjemmesider, er det vigtigt at have respekt for det grønlandske sprog som er beskyttet af loven.

Udover Landskassens regnskab kan man også læse om Nukissiorfiits, Mittarfeqarfiits og Asiaqs regnskaber.

Revisionsudvalget har lagt flere bilag på hjemmesiden angående: Nanoq konto, beskæftigelsesfradrag, Campus Kujalleq og dertil hørende korrespondance, spørgsmål og

svar vedrørende Revisionsudvalgets betænkning samt tillægsbetænkningens 2. behandling med bilag.

Nanoq konto

Rentetilskud, opsparingsordninger Nanoq konto, i år 2000 blev loven ændret, så der kan opnås rentetilskud i et tidsbegrænset periode. Denne konto kan bruges som opsparing til bolig og uddannelsesformål, Revisionsudvalgets medlemmer har bemærket, at nogle af pengene blev brugt til køb af møbler, derfor er man i Siumut enig i anbefalingen om notering i AI om at midlerne kan bruges til køb af møbler. Det er påkrævet at betale skat af rentetilskuddet, i tilfælde af frafald i uddannelsen, men det er svært at se om kravet bliver efterfulgt pga de store antal uddannelsesfrafald og der bør fastsættes et antal tidsbegrænset år i lovgivningen.

Beskæftigelsesfradrag

I 2021 har man givet rentetilskud til beskæftigelsesfradraget på 136.522 kr., og det vil være interessant at undersøge de ca. 2000 fraflytteres indkomst.

Campus Kujalleq

Revisionsudvalget retter skærpet kritik af den manglende styring i Campus Kujalleq. Denne konto har i to følgende år haft væsentlige budgetoverskridelser og der er ikke ansøgt om ekstra bevillinger. Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke har besvaret spørgsmålet om hvorfor man ikke har søgt om tillægsbevilling for Campus Kujalleq, man har ikke reageret da man mente, at forskellen kunne udlignes indenfor rammene og én af de ansatte mente at man kunne overføre midler hvert år på indtil 3.500 tkr., dertil skriver revisionsudvalget, at man ikke er enig. Efter overførslen var overskridelsen på 27,2%. Der er skrevet meget om grundene til overskridelserne på denne konto, én af dem er, at Campus Kujalleq har meddelt, at GUX-taxametersystem ikke kan finansiere omkostninger til GUX, da lønninger omfatter hele taxameteret som den væsentligste årsag dertil og i forhold til kollegie udgifter har Campus Kujalleq haft ekstra ordinære udgifter, derudover er der store

regninger fra Nukissiorfiit og kommunen som ikke vedrørte regnskabsåret. Sermitsiaq skrev i februar måned, at forstander og rektoren for Campus Kujalleq var afskediget, derved har departementet og Naalakkersuisoq handlet som konsekvens af det skete. Vi fra Siumut kræver, at det økonomiske tilsyn skal være bedre og at Revisionsudvalgets opfordring om samarbejde mellem parterne, omkring hvilke ting der kan styres forud og at få styr på regnskabet, opfyldes. Vi har endvidere bemærket, at departementets samlede forbrug er mindre trods overskridelser i nogle konti.

Ado Lyngep atuarfia

En af Revisionsudvalgets påpegning er overforbrug af bevillingen, da man kan se, at skolen har et overforbrug på næsten 2 millioner kr., dvs. 24 % over bevillingen. I begrundelserne kan vi se hvad dette skyldtes, hvortil Naalakkersuisut alligevel svarer at styringen er på plads, men fra Siumut synes vi ikke at det stemmer overens.

KAF

Kollegieadministrationen har overforbrug på lidt over 2,2 mio. kr., dvs. over 16 % af bevillingen, Revisionsudvalget påpeger, at administrationen i årets første måneder anvender mere end hele årsbudgettet på visse underkonti. Begrundelse hertil er vedligeholdelse, prisstigninger, mindre indtægt end beregnet mv.

Sektorprogram for Uddannelse

Det blev i 2008 påpeget at der ikke måtte være lønudgifter i denne konto, men det viser sig, at de selv har sørget for løn. Revisionsudvalget vil undersøge at man ikke bruger ukontrolleret penge udover de i finansloven fastsatte bevilling, hvilket vi i Siumut tager til efterretning.

Corona-hjælpepakker

Revisionsudvalget kritiserer, at der endnu ikke foreligger en offentlig evaluering af corona-hjælpepakkerne som blev givet som store tilskud til erhvervslivet i 2020-2021. Vi vil fra Siumut føre tilsyn om arbejdet bliver gjort færdig.

Erhvervsudvikling i bygder og yderdistrikter

I Naalakkersuisuts svar kan vi se hvor bevillingen i byer og bygder er brugt.

I Avannaata Kommunnia: Upernavik og dens bygder, Uummannaq, Ilulissat er bevilget, kun Qaanaaq og dens bygder er ikke bevilget. Ilulissat har fået bevilget de fleste penge. Disse er brugt til seminar og Atlantlufthavn, opførelse af hytte samt kursus om økonomistyring. Man har lyst til at spørge om folk fra yderdistrikterne og bygderne har været med i seminaret? Vi spørger fordi vi fra Siumut mener, at bevillingen skal bruges til erhvervsudvikling i bygder og yderdistrikter.

I Kommuneqarfik Sermersooq er det kun Ittoqqortoormiit og Tasiilaq der har fået bevilget penge, Paamiut samt Kommuneqarfik Sermersooq vests bygder har ikke fået bevilget penge. Vi ønsker, at tilskuddet skal bruges mere spredt.

I Kommune Kujalleq er udviklingspengene blandt andet brugt i Itilleq, Qassiarsuk, Narsarsuaq og etablering af nye fåreholderveje, Upernaviarsuk til forskellige udstyr, men vi savner at der ikke er brugt midler i den sydligste region.

Vi synes godt om, at midlerne i Qeqertalik Kommune er brugt spredt.

I Qeqqata Kommunian er midler brugt til formålet, da tilskuddene er brugt til alle bygder.

Turismeudvikling og erhvervsfremme

I Naalakkersuisuts svar kan vi se, at tilskuddene er brugt til Innovation Greenland, NORA samt til erhvervsfremme og eksterne konsulenter. En mere specificeret forklaring ønskes.

Salg af boliger

Revisionsudvalget bemærker, at der hører en del udgifter til nettoudbetaling af boligsalg, hvor arbejdet vil blive undersøgt nærmere, Siumut vil afvente undersøgelsen.

Asiaq, Nukissiorfiit, Mittarfeqarfiit

Mittarfeqarfiit vil fremadrettet kun aflægge elektronisk regnskab. I Siumut mener vi, at dette er godt, derfor opfordrer vi andre om at aflægge elektroniske regnskaber.

Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersooq har fået hård kritik fra Tilsynsrådet samt påbud om at lade være med at bruge metoden til at bygge lejligheder til borgerne og boligsagen har kostet mange penge til revisorer og advokater, og oven i købet har folkevalgte måtte trække sig fra posten. Vi skal ikke skjule fra Siumut, at vi finder sagen alvorlig og bekymrende. Sagen er blevet behandlet i Revisionsudvalget og konklusionen er, at Kommunernes Tilsynsråd skal gøre arbejdet færdigt. Vi er trætte af at vente på arbejdets færdiggørelse, fordi opfordringen er mere afdækning, på baggrund af dette vil vi fra Siumut spørge Naalakkersuisut, hvor langt er man nået med arbejdet?

En anden sag om NCD, som vi fra Siumut anser som meget bekymrende, vi opfordrer til et skærpet tilsyn og uvildig undersøgelse.

Ud fra en helhedsbetragtning opfordrer vi fra Siumut at man skal lave en rapport om Kommuneqarfik Sermersooq som skal være klar til forårssamlingen.

Udvidet forvaltningsundersøgelse af fiskerilicenser, KNI A/S, Illuut A/S

Revisionsudvalget meddeler, at det vil følge sagerne, og dette tager vi til efterretning.

Råstofloven

Da man indførte nul tolerance mht. uran udtrykte vi klart, at det var delikat og at denne kan have dårlige konsekvenser for landet. Nu er man bekymret over en voldgiftssag.

Orienteringer

Naalakkersuisuts nye hjemmeside <http://oqarit.nanoq.gl> virker ikke, hvorfor vi ønsker at dette bringes i orden og opfordrer til at man laver en oplysningskampagne vedrørende muligheden for at indberette misbrug.

Fra Siumut støtter vi Revisionsudvalgets opfordring til at man fremover sikrer at bevillingerne bruges til deres formål og at der laves en kvalitetskontrol.

Til sidst anbefaler vi at Deloitte igen skal bruges som revisor til næste år efter Revisionsudvalgets anbefaling, men vi har senere erfaret at Deloitte skal lukke her i 2024 og kun kommer til at have virke udenfor vort land. Samarbejdet som har kørt i flere år, skal nu fornyes og åbner for nye muligheder. Til dette vil vi fra Siumut på forhånd sige, at vi som parti har interesse i at pengene så vidt muligt cirkulerer i vort land, derfor håber vi, at vi kan bruge en statsautoriseret revisor i 2024 som kan lave revision her i landet ellers anbefaler vi, at man forbereder sig og søger inspiration fra andre mindre lande omkring deres måde at lave revision på.

Vi fra Siumut er glade for at landskassens regnskab er færdiggjort uden at der opstod tøven og på en god måde.

Med disse ord vil vi fra Siumut godkende landskassens regnskab for 2021 og de andre regnskab der følger med. Vi regner med, at vores udtalelser og forslag til forbedringer behandles af Naalakkersuisut.

Doris J. Jensen - Siumut